

[Poul Møller.]

nå frem til en for alle interesserede tilfredsstillende ordning af det problem, der er opstået som følge af den ofte nævnte højesteretsdom af 15. november 1951.

Mit parti har dog den anskuelse, at den praksis, som landsretten havde anslået ved dommen i 1944, og som bagefter var fulgt op af aktieselskabs-registeret, på en lang række områder var meget rigoristisk, og at man derfor måtte vente på et eller andet tidspunkt, at en retsafgørelse ville vælte denne praksis. Efter at landsretten i 1944 havde sagt, at det er en nedskrivning af aktiekapitalen, der foregår, når man udlåner af den til aktionærer, fulgte aktieselskabs-registeret dette synspunkt op og sagde: det er aktionærlån, uanset hvordan sikkerhedsstillelsen er; uanset om der stilles fuldstændig kontant, ordentlig sikkerhed for lånet, er det alligevel en nedskæring af aktiekapitalen. Så længe det i praksis tolereres af aktieselskabs-registeret, er det klart, at den dag kan komme, da man siger: det har ikke spor med nedskrivning af aktiekapitalen at gøre, når værdien ikke formindskes; når der stilles en ordentlig sikkerhed, f. eks. en førsteprioritet i en fast ejendom, så sker der ikke nogen som helst værdiforringelse af selskabets kapital, og derfor kan man ikke tale om, at der foregår en faktisk nedskrivning af kapitalen. Derfor var det længe ventet, at der måtte komme en ny afgørelse, og den kom altså i en sag, hvor det drejede sig om et såkaldt dødt aktieselskab, et aktieselskab, der havde den laveste aktiekapital, nemlig 10 000 kr., indbetalt af een person, et aktieselskab, hvis bestyrelse bestod af denne ene person samt to stråmænd. Dette døde aktieselskab, som ikke drev nogen som helst virksomhed, men som nu engang var blevet indregistreret, som ikke engang sendte regnskaber ind til aktieselskabs-registeret, og som heller ikke blev rykket herfor af registeret, kommer i den situation, at det udlåner 4 000 kr. til den mand, der selv har indbetalt 10 000 kr. Højesterets afgørelser er altid uhyre konkrete, det er meget sjældent, at den udtaler sig principielt, den udtaler sig i reglen „på det foreliggende grundlag“, og i denne sag udtaler Højesteret, at på det foreliggende grundlag — manden var solvent o. s. v. — kunne det ikke siges, at der var nogen anledning til at tale om en nedskrivning af aktiekapitalen. Dermed er nedskrivnings-synspunktet altså forladt, og når man nu vil prøve at føre dette synspunkt frem, bliver det ikke længere et spørgsmål om at fortolke loven, men om at ændre loven på dette punkt.

Vi vil medvirke til en drøftelse af lovforslaget i et udvalg, men vi vil mene, at man må kunne gå mindre rigoristisk frem, end lovforslaget gør, hvis det ikke drejer sig om en omgåelse af aktieselskabslovens udbyttebegrænsningsbestemmelser, som den ærede ordfører for forslagsstillerne har omtalt, eller den almindelige udbyttebegrænsningslov. Hvis aktionærlånet ikke hemmer aktieselskabets normale arbejde, hvis det ikke bringer andre kreditorer ud i nogen form for risiko, og hvis sikkerhedsstillelsen er fuldtud forsvarlig — og der har vi iøvrigt straffeloven som værn, hvis det skulle dreje sig om kreditorbedrageri —, og endelig, som fjerde betingelse, synes vi, det må godtgøres og fastslås, at det bør opføres, som den højtærede minister sagde, som en selvstændig post i aktieselskabets regnskab ud fra det publicitetssystem, som er grundlag for vor aktieselskabslovgivning. På disse betingelser mener vi det i visse situationer vil være rigtigt at tillade, at selskaberne arbejder noget friere; i hvert fald mener vi, at lån til søsterselskaber ikke kan være omfattet af bestemmelserne; for søsterselskaber er jo selvstændige, juridiske personer, og der er ingen grund til at sige, at det ene søster- eller broderselskab, eller hvad man vil kalde det, ikke må låne hos det andet. Der kan ikke ske nogen ulykke ved det, medmindre naturligvis det drejer sig om kreditorbedrageri, og så er bestyrelsen ansvarlig. Hvis det drejer sig om omgåelse af udbyttebegrænsningsbestemmelserne, er bestyrelsen ligeledes ansvarlig ... (*Hans Knudsen*: Skattebestemmelser!) ... Ja, hvis det drejer sig om omgåelse af skattebestemmelserne, er bestyrelsen naturligvis også ansvarlig; ligegyldigt hvilken lov det er, der bliver omgået, er det naturligvis strafbart og medfører et ansvar.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis bistand til i et udvalg at arbejde videre med problemerne.

Rager: Privat fremsatte lovforslag plejer ikke at have nogen gunstig skæbne i det høje ting. Hvis man vil se på statistikken, er det meget få af dem, der fører til et resultat. Jeg vil håbe, at dette lovforslag vil få en noget bedre skæbne, end statistikken i almindelighed viser, og at det vil blive gennemført, så at det kan pynte på statistikken for private lovforslag, men jeg tror rigtignok, det bliver nødvendigt at få det skrevet væsentligt om. Jeg er uenig med den højtærede handelsminister, når han siger, at vi kan vente på en almindelig revision af aktieselskabsloven, men jeg er